

---

za 5 okt 2013

Muziekstudio Beel laag

Tronthaim

Daniel Dorsch, Sascha Moser live electronics

Berlin, Die Sinfonie der Großstadt

stille film van Walter Ruttmann, 1927

deSingel **be** Berlin

organisatie **dasKULTURforum Antwerpen** ism. **deSingel** en **be.berlin**

---

begin **20 uur** | einde omstreeks **21.15 uur** | geen pauze

teksten programmaboekje **daskULTUR**forum Antwerpen
coördinatie programmaboekje **deSingel**

Tronthaim

Daniel Dorsch, Sascha Moser live electronics

Berlin, Die Sinfonie der Großstadt

stille film van Walter Ruttmann, 1927

gelieve uw GSM uit te schakelen

De inleidingen kan u achteraf beluisteren via www.desingel.be
Selecteer hiervoor voorstelling/concert/tentoonstelling van uw keuze.

REAGEER
& WIN

Op www.desingel.be kan u uw visie, opinie, commentaar, appreciatie, ...
betreffende het programma van deSingel met andere toeschouwers delen.
Selecteer hiervoor voorstelling/concert/tentoonstelling van uw keuze.
Neemt u deel aan dit forum, dan maakt u meteen kans om tickets te winnen.

Bij elk concert worden cd's te koop aangeboden door 't KLAverVIER,
Kasteeldreef 6, Schilde, 03 384 29 70 > www.tklavervier.be

Grand café deSingel

open alle dagen 9 > 24 uur
informatie en reserveren +32 (0)3 237 71 00
www.grandcafedesingel.be
drankjes / hapjes / snacks / uitgebreid tafelen

Berlin, Die Sinfonie der Großstadt

In de jaren twintig was Berlijn het bruisende centrum van de culturele avant-garde. Cineasten trokken met hun camera's de straat op om de poëtische aspecten van de moderne grootstad vast te leggen. Zo ontstond een nieuw filmgenre – de stadssymfonie. Walter Ruttmanns 'Berlin, Die Sinfonie der Großstadt' is niet de eerste, maar wel de meest invloedrijke film uit deze cyclus. De film blijft ook de mooiste en belangrijkste visuele getuigenis over de hoofdstad van de Weimar Republiek.

Schilder/filmmaker Walter Ruttmann was net als zijn tijdgenoten (waaronder Fritz Lang, regisseur van 'Metropolis') gefascineerd door de grootstad als levend organisme. Waarom hij geen film over Berlijn maakte, zonder verhaal? Die vraag van Carl Mayers was volgens de legende de aanzet van Ruttmanns film.

Ruttmann wilde geen politiek of sociaal commentator zijn, het enige wat hem voor ogen stond was een quasi abstracte, lyrische afbeelding van de dynamische metropool. Cameramannen schoten van 's morgens tot 's avonds over een lange periode zoveel mogelijk candid-beelden in de straten van Berlijn. Het was tijdens de montage van deze grote hoeveelheid materiaal dat Ruttmann de film zijn symfonische structuur gaf (later gecompliceerder door de contrapuntische muziek van Edmund Meisel). Het resultaat is een visuele symfonie van een metropool die naast het levensritme van de stad ook sociale thema's zoals de tegenstelling tussen rijk en arm thematiseert. De film vertelt het verhaal van arbeiders, bedienden, schoolkinderen, kooplieden, mannequins en bedelaars; van auto's, trams en sneltreinen; van liefde, trouw en dood; van het ritme van de stad met al haar contrasten. Hij begint op een langzaam tempo in de ochtend, wanneer de nachttrein de slapende stad binnenrijdt. Berlijn ontwaakt en het tempo verandert wanneer mensen zich naar hun werk haasten en de machinerie van de zakenwereld en de industrie op gang komt. Tijdens de middagpauze komt de stad weer eventjes tot rust, als de armen, de rijken en ook de dieren in de zoo pauzeren voor lunch. De avondsequentie is een dolle montage van neonlichten, dansen, concerten, films, jonge paartjes, die het najagen van elke vorm van genot in beeld brengt.

Naast een duidelijke fascinatie voor het grootstadsleven, spreekt uit de film ook een zekere angst voor de moderne metropool. Niet voor niets toont Ruttmann de zelfmoordpoging van een meisje, dat het moderne leven kennelijk niet meer aankan. Daarnaast trekt hij ook vergelijkingen tussen mensen en machines, die lijken te wijzen op het verlies van individualiteit van de moderne mens.

Tronthaim

De clip-achtige montage technieken en het historisch aspect van de film inspireerde het Berlijnse electromuziekduo Tronthaim om een volledig nieuwe compositie te maken die klassieke pianobegeleiding met elektronische muziek verbindt. Het resultaat is een liveoptreden dat de opwinding van 1927 met het Berlijn van de 21ste eeuw combineert.

Tronthaim zegt over het ontstaan van de muziek het volgende: “Een gemeenschappelijke vriend toonde wekelijks films in een kraakpand in Prenzlauer Berg. Hij had op TV ‘Berlin, die Sinfonie der Großstadt’ gezien en vroeg zich af of het geen goed idee zou zijn om een dj daarop plaatjes te laten draaien. Hij vroeg onze mening en bij het bekijken van de film was het voor ons meteen duidelijk: we gaan hiervoor nieuwe muziek schrijven; muziek die nieuw en elektronisch is en even actueel als de indruk die de film op ons maakt ondanks het feit dat hij zo oud is. Sindsdien brengen we ons werk regelmatig live. We waren al te gast in Duitsland, Italië, Letland, Noorwegen, Portugal en Frankrijk.”

Tronthaim bestaat uit Daniel Dorsch (°1968) en Sascha Moser (°1970). Daniel Dorsch werkt als componist en producent van theatermuziek. Hij produceerde al voor Hexenkessel-Hoftheater, Staatstheater Stuttgart, Volksbühne, Gorki-Theater, Hebbel-Theater etc. Sascha Moser werkt als redacteur en sounddesigner voor muziekproducties als Emigrate, Rammstein, Seeed en Bela B.

Tronthaim in de pers: „Elektroklänge prallen auf die Bilder aus den zwanziger Jahren, und diese seltsame Synergie gibt Ruttmanns Film die Modernität eines langen Großstadtclips. ... Man hat selten einen so überzeugenden Sound zu einem Stummfilm gehört.“ (Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung)

Dit filmconcert kadert in de 'Berliner Herbst'. Op initiatief van dasKULTURforum Antwerpen wordt van september tot december een reeks van 15 evenementen rond het thema Berlijn georganiseerd. Partners zijn deBuren, Letterenhuis, Goethe-Institut Brussel, Cinema Zuid, Petrol Club, deSingel, Klara Festival, Universiteit Antwerpen, Deutschcafé, Gallery Valerie Traan, Duitse ambassade, Belgisch-Deutsche Gesellschaft Flandern, Prospekta en het Berlijnse be Berlin. Aanleiding is het eenjarig bestaan van dasKULTURforum, dat in oktober 2012 werd opgericht. Op de gevarieerde affiche staan films, tentoonstellingen, concerten, een theatervoorstelling, lezing, clubnacht en muzikaal-literaire avond. U komt te weten waarom Paul van Ostaijen na de Eerste Wereldoorlog naar Berlijn is getrokken, en wat de invloed van de Europese jazzhoofdstad op zijn werk en leven is geweest. De klassieker van de montagefilm, Walter Ruttmanns 'Berlin, die Sinfonie der Großstadt', brengt het fascinerende Berlijn van de jaren 20 in beeld, live begeleid door het Berlijnse TRONTHAIM. Het recente Berlijn krijgt vorm als coulisse van de films 'Gespenster' en 'Prinzessinnenbad' en in een lezing over de snelle bevolkingstoename van de stad. Kunstenaars, designers, architecten en fotografen stellen eigen werk over Berlijn tentoon. De Berlijnse electrosène wordt in de film 'Berlin Calling', maar ook live door het trio Brandt Brauer Frick naar Antwerpen gebracht. De Berlijnse muziekwereld wordt vertegenwoordigd door Lautten Compagny en Akademie für Alte Musik Berlin in deSingel. En het tegendraadse performancecollectief andcompany. Co brengt de alternatieve theaterscène van Berlijn naar deSingel. Meer informatie: www.daskulturforum.be

dasKULTURforum Antwerpen is een kleine organisatie van vrijwilligers die initiatieven rond Duitse cultuur in Antwerpen bundelt, promoot en organiseert. Het forum werd opgericht op aansporen van de Duitse ambassade en het Goethe-Institut Brüssel, onder de koepel van de Belgisch-Deutsche Gesellschaft Flandern. Het werkt samen met Belgische en Duitse partners uit de academische wereld, de culturele sector, de industrie en de diplomatie. U kan zich abonneren op de maandelijkse nieuwsbrief door een mail te sturen naar: info@daskulturforum.be. U kan het forum ook liken op de facebookpagina!

Deze avond wordt mogelijk gemaakt door de steun van be Berlin en deSingel.

deSingel

Internationale Kunstcampus

---

architectuur

theater

dans

muziek

---

www.desingel.be

t +32 (0)3 248 28 28

Desguinlei 25

B-2018 Antwerpen

 deSingelArtCity

deSingel is een kunstinstelling van de Vlaamse Gemeenschap en geniet de steun van de Provincie en de stad Antwerpen.

STAD ANTWERPEN

mediasponsors

dS De
Standaard

DE GROENE
AMSTERDAMMER

Knack

CANVAS